

ערות

נגד

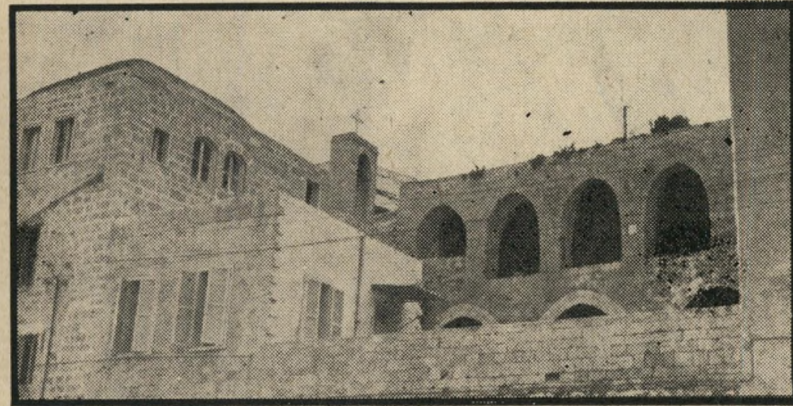
הרועה הרוחני

לראשונה מזה 22 שנה, לא הגיעו השבוע הארמנים תושבי ישראל לבית-לחם כדי לחוג את חגי המולד הארמני, הנחוג בהתאם ללוח הכנסיה המזרחית, השונה מהלוח הגרגוריאני המקובל. הסיבה: חרם שהטילו נציגי העדה ביפו, חיפה ונצרת, על ראש הכנסיה הארמנית בארץ-ישראל, הפאטריארך יגישה דארדאריאן. "דארדאריאן עושק ומר-מה אותנו ומוכר את נכסינו", הם אומרים. העדה הארמנית בישראל היא בת 70 שנה. מאז העבירו התורכים לארץ-ישראל כמה מאות משפחות ארמניות, שביקשו לחיות בארץ הקודש. אחת המשפחות הראשונות הייתה משפחת זאכאריאן, מי שהיה משך שנים רבות שומר המגדלור של יפו. בביתו, בו מתגוררת היום נכדתו, התכנסו השבוע פעילי העדה בישראל על מנת לטכס עצה, כדי לנסות ולהציל את מעט רכוש העדה שנתר עוד, למנוע החכרת המינור והכנסיה ביפו לחברה לפיתוח יפו, העומדת להקים במקום מלון.

המבנה בו קיים המינור הוא בן 1300 שנה, כשהכנסיה עצמה היא בת 500 שנה. "לא רוצים לשתוק!" הכנסיה הארמנית חולשת על רכוש רב, לאחר שבמשך דורות הורישו ארמנים ברחבי העולם את רכושם לכנסיה בארץ הקודש. לארמנים שלוש כנסיות ראשיות, או "פאטריארכיות". האחת, הראשונה, נמצאת ביירוואן שבארמניה, השניה בלבנון ואילו השלישית בירושלים. העדה הארמנית של ישראל מונה היום כ-800 נפש בלבד, לעומת עשרת אלפים לפני מלחמת העצמאות. שמונה מאות אלה נטמעו כמעט לחלוטין בסביבה היהודית.

פאטריארך דארדאריאן
לאן הולך הכסף?

המינור הארמני ביפו
של מי הרכוש?

מה יהיה אם יסגור הפאטריארך את הכנסיה ולא יתיר להם להשתמש בה? "נשתמש בכוח", אומרים הארמנים ביפו, "היא שלנו ולא של רודפי הבצע".

ים

אורגיות בסימן מזל

מקרים כגון אלה לא קרו כמעט בצי הישראלי הצעיר: רבי-חובל סולק מתפקידו. רבי-החובל שלמה רוזנקויט, קברניט אוניית הסוחר הישראלית מזל, הואשם בהתנהגות שלילית, בפרט בלתי-חוקי במשקאות חריפים ובעריכת אורגיות בלבים כשאל הספינה מצטרפות נשים שעלו בממלי העגינה. מנהל אגף הספנות והנמלים במשרד התחבורה, רב החובל נמרוד אשל, סרב למסור את שמו של רבי-החובל שהורד מהאניה לכתב העולם הזה. כשהוא מוסיף שרבי-החובל אינו היחיד, וכי חלק מהעגות הורחקו אף הוא מאונייה זו. דובר צי"ם ידע לספר, כי המקרה האחרון אינו התלונה הראשונה כנגד רוזנקויט, ואילו אחד הקצינים גם המשרתים באניה מזל, עליה פיקד רוזנקויט, מסר כי ועד הקצינים של האניה הזהיר כבר קודם לכן בכתב את הגנרל צי"ם בדבר התנהגותו החריגה של רבי-החובל כשהם מציינים כי המשמעת באניה ירודה ביותר ובאניה עשויים "לקרות דברים מסוכנים". רבי-החובל הגיב בהגישו תלונה כנגד הקצינים... החברה שהסכימה, לדברי הקצין, להחליף חלק מצוות הקצינים, הותירה את רוזנקויט על משמרתו.

(המשך בעמוד 22)

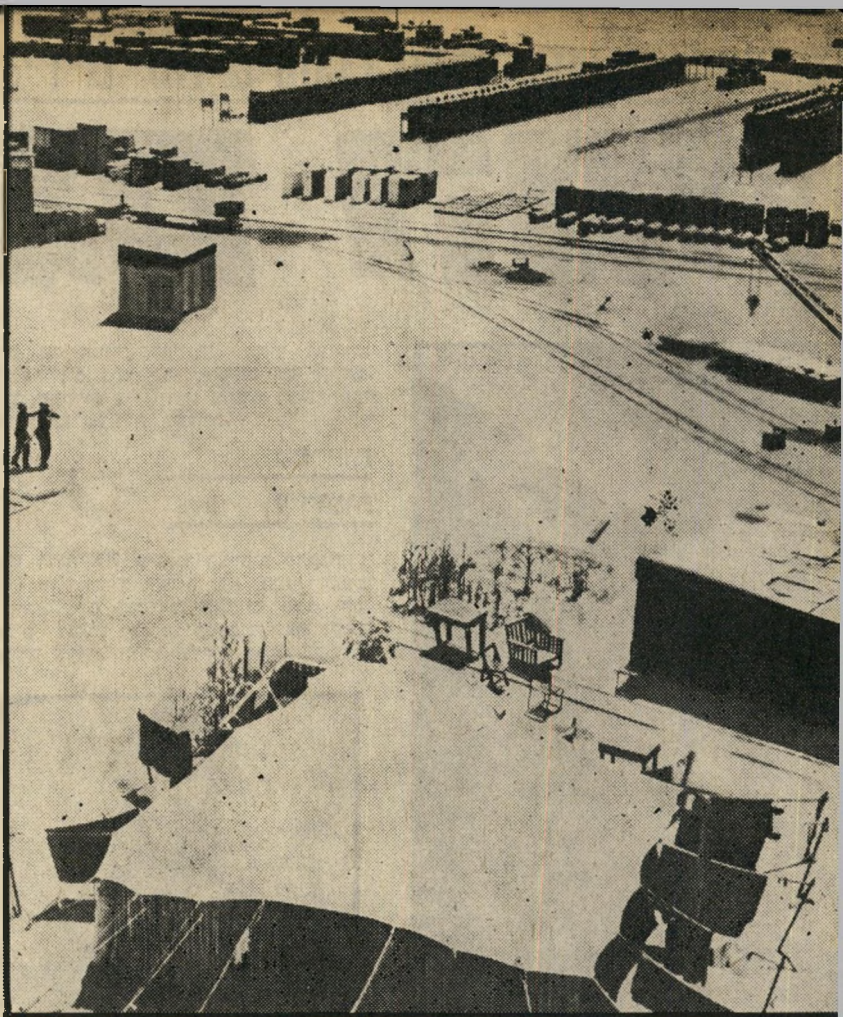
דית בה הם חיים, והדבר היחיד המאחד אותם כיום הוא לדבריהם. השפה והכנסיה. למה שתקו במשך עשרים שנה? "אנו כאלה מטבענו. לא אמרנו כלום כשמכרו את בית-הקברות שלנו. שתקנו כשמכר דארדאריאן את כל רכוש העדה ביפו אבל עכשיו, כשהוא לוקח מאתנו את הכנסיה, אנו לא יכולים לשתוק יותר". לבני העדה טענות מרות כנגד הפאטריארך. הם יודעים לספר כי עלה לשלטון בכנסיה אחרי שהאשים את הקודם לו בתפקיד בקומוניזם.

בקרוב העדה מהלכות שמועות עקשניות על דרכי עלייתו לשלטון, אולם על כך הם מסרבים להרחיב את הדיבור.

רפסוטיין שולט בעדה. בני העדה טוענים כי דארדאריאן, והממונה על נכסי הפאטריארכיה, שהא עגימאין, אינם מתיירים לאיש לפקח על דרכי הוצאת כספי הכנסיה וכי למעשה אין איש יודע לאן הולך הכסף. נציגי העדה טוענים אף כי דארדאריאן לא הטרחה עצמו לבוא, ולוא גם פעם אחת, לתפילה בכנסית ניגוראיוס הקדוש ביפו. "אנחנו לא מעניינים אותו".

לפני שנתיים רעש העולם הנוצרי כשנודע כי הפאטריארך ועוזריו מכרו שבעה ספרים עתיקים יקרי מציאות לסוחר-עתיקות. בלחץ העדה הוחזרו חמישה מהם, אולם שניים, ודחא היקרים ביותר, לא נמצאו ולא הוחזרו. במינור הארמני שביפו לא מתגורר כיום איש, בשעתו התגוררו שם עשר משפחות, אולם אלה היגרו מישראל, בלחץ אנשי הכנסיה, כפי שטוען ועד הפעילים. ומה הלאה?

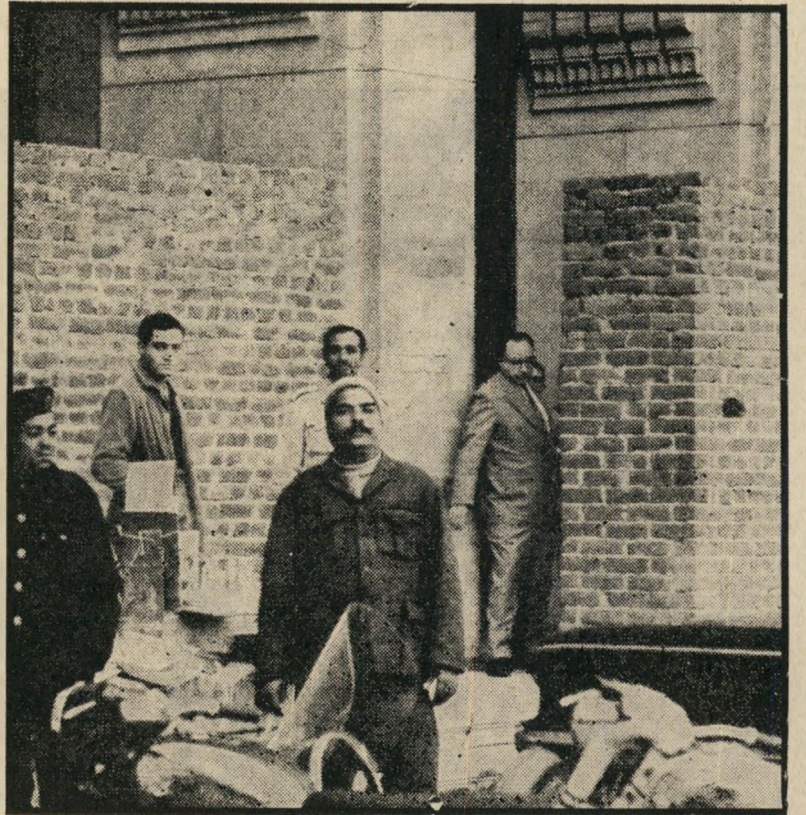
"לא ניתן לרפסוטיין שלוש בעדנתו"

המחנה שהופצץ

צילום זה, שהתפרסם בעיתון מצרי, מראה את אחד ממחנות האספקה של הצבא המצרי, בדרך מאיס מעיליה לקהיר, שהופצץ על-ידי חיל-האוויר הישראלי. בסיס זה הוא בסיס קדמי בסוגא.

מאיסמעיליה לקהיר, ששימש כבר פעמיים מטרה למטוסי חיל-האוויר. זהו מחנה ענק, בהשואה אליו נראה מחנה צרפין שבנו הבריטים כשכונה עלובה של כרך ענק. המחנות והמחסנים המרוכזים בתל אל-כביר משתרעים על רדיוס של 70 מיל. שם גם מרוכזים כל הסדנאות לתיקוני רכב ו-שיריון, מחסני השריון והרכב. די לציון שאחד ממחנות הרכב בתל אל-כביר מסוגל להכיל בבת-אחת 20 אלף כלירכב. לפי נתונים אלה ניתן להבין כי אין משימה קשה במיוחד למטוסים לפגוע בבסיסים

מילטמים בקהיר

בשבועות האחרונים נקסו בקהיר אמצעים מירודים ומונברים להתנגדות מפני התקפות אוויר, כמו בניית קירות-ימנן בפתחי בנייני ציבור, בניית מילטמים, האפלה, ועוד. קירות המגן - כמו זה הנראה כאן בתמונה - באו להחליף את קירות שקי-התול שהתפוררו.